

Febelgra
united in
graphics

n°6

FIRST juni 2026

Maandelijks tijdschrift van de federatie van de Belgische grafische industrie vzw

IMPRESSION

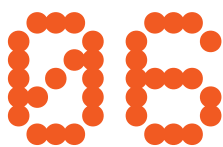
Algemene
Vergadering

.....

Verlenging
belastingskrediet

editie

3.

Voorwoord

4.

Ad interim

5.EUDR:
aanvullende vereenvoudigingspakket**6.**

Algemene Vergadering

8.Mag ik zomaar de prijs verhogen van
mijn offerte?**10.**

PPWR en PFAS

11.Lid in de kijker:
De Printshop Sport**12.**Waarom Grafoc inzet op
Communicatietrainingen**14.**Verderzetting belastingkrediet
van kranten en tijdschriften**15.**Terugblik:
Cybersecurity webinars**16.**

Update cijfers

18.Terugblik:
PrintBar Brussel-Wallonië**19.**

Papier in de kijker

20.

Partners in Creativity

First Impression is het maandelijks tijdschrift van de
federatie van de Belgische grafische industrie vzw
www.febelgra.be

Volg ons op sociale media:

www.linkedin.com/company/febelgra

www.facebook.com/febelgra

www.instagram.com/febelgra

Redactie Marisa Bortolin - Kelly Ciancimino - Anna Skrinnikova -
Jeroen Van Eetvelde - Erik Van Laer

Adres Febelgra vzw, Marsveldplein 2, 1050 Brussel - T + 32 2 680 06 68 -
info@febelgra.be

Drukwerk Antilope De Bie Printing

V.U. Erik Van Laer, Marsveldplein 2, 1050 Brussel -

Lid van Unie van de Uitgevers van de periodieke pers vzw

VOORWOORD

Febelgra kijkt vooruit

Een nieuwe fase, met respect voor het verleden en vertrouwen in de toekomst

De voorbije weken markeerden een belangrijk kantelpunt voor onze federatie. In een snel veranderende sector is ook leiderschap geen statisch gegeven. In die context heeft het Bestuursorgaan beslist om de samenwerking met onze algemeen directeur stop te zetten en heeft onze voorzitter zijn mandaat neergelegd. Dat zijn ingrijpende beslissingen, die we niet licht nemen.

Vooreerst willen we beiden danken voor hun inzet en bijdrage in de voorbije jaren. Hun engagement heeft mee vorm gegeven aan de federatie zoals ze vandaag bestaat. Tegelijk is het onze verantwoordelijkheid als Raad van Bestuur om vooruit te kijken en de keuzes te maken die nodig zijn om Febelgra ook morgen sterk, relevant en slagkrachtig te houden.

Continuïteit in de dagelijkse werking is daarbij essentieel. Daarom werd **Erik Van Laer aangesteld als algemeen directeur ad interim**. Met zijn ruime ervaring binnen federaties en belangenorganisaties

brengt hij de nodige stabiliteit en expertise om de werking op korte termijn te verzekeren. We hebben er vertrouwen in dat hij, samen met het team, de lopende dossiers verder behartigt en de leden professioneel blijft ondersteunen.

Daarnaast heeft het **Bestuursorgaan beslist dat Thijs Claes het voorzitterschap op zich zal nemen**.

In deze rol zal hij, samen met het Bestuursorgaan, richting geven aan de verdere ontwikkeling van de federatie en het strategisch traject mee bewaken.

Maar deze periode is **meer dan een overgangsfase**. Het is ook een kans om stil te staan bij waar we als federatie naartoe willen.

De uitdagingen voor onze sector zijn aanzienlijk: de digitalisering, de steeds strengere duurzaamheidseisen, de uitdagende arbeidsmarkt en de veranderende klantverwachtingen vragen om een duidelijke koers en een sterke vertegenwoordiging.

Als Bestuursorgaan zullen we de **komende maanden intensief werken aan het scherpstellen van onze strategie en governance**.

In aanloop naar de Algemene Vergadering in juni zullen we eveneens werk maken van de concrete invulling en verankering van zowel het voorzitterschap als het management.

Transparantie en dialoog met onze leden staan daarbij centraal. We willen deze nieuwe fase samen vormgeven, met respect voor het verleden en een heldere blik op de toekomst. Daarbij staan we uitdrukkelijk open voor uw reacties, inzichten en suggesties.

Wij danken u voor het vertrouwen en rekenen op uw betrokkenheid in dit belangrijke traject.

Namens de Raad van Bestuur

Guy De Blieck – Eric De Coker
Charlotte Paquit – Kirsten De Dycker
Roland Soubras – Tom Deschildre
Thijs Claes

VOORSTELLING

Ad interim

Zoals al gecommuniceerd werd heb ik recentelijk (ad interim) de taak als General Manager van je beroepsorganisatie, Febelgra, op mij genomen. Dit is nodig opdat de werking en dienstverlening aan jou – lid en eigenaar van de vereniging- verzekerd blijft.

Ikzelf ben, zoals de Nederlanders zeggen “gepikt en gemazeld” in de werking van een beroepsorganisatie. Zo werkte ik tien jaar lang als adviseur sociale wetgeving bij de interprofessionele kmo-organisatie Unizo. Van het belang van ondernemingen, en in het bijzonder van kleine en middelgrote ondernemingen, voor onze economie en welvaart, moet je me dan ook niet overtuigen.

Tevens was ik vijf jaar lang General Manager (Directeur) van Frixis, de beroepsvereniging van de koeltechnisch- en luchtbehandelingssector in België. De Koelsector is een sector waar de ondernemers, en ondernemingen, met gelijkaardige uitdagingen geconfronteerd worden, alhoewel elke sector anders is.

Knelpuntberoepen, té hoge loon- en energiekosten, schaalvergroting, sterke technologische evoluties, duurzaamheid en administratieve verplichtingen,... zijn daar ook de zaken die de ondernemers uit hun slaap houden.

Gelukkig is er Febelgra. Onze organisatie is algemeen erkend, én herkend, als dé vertegenwoordiger van de sector van de grafische industrie. Daarbij komt dat ik terecht gekomen ben in een warm, professioneel zéér sterk team waarop je, als lid van de vzw, terecht trots op mag – kan en moet, zijn.

Ik ben ervan overtuigd dat we samen, net als voorheen, sterke prestaties zullen neerzetten.

Febelgra is een beroepsorganisatie voor én van de leden.

Daarom deze oproep:

Indien je na het lezen van deze intro vragen of opmerkingen hebt, aarzel niet om mij te contacteren. Dat kan ook mondeling op de **Algemene Vergadering van 18 juni**.

Beste groeten,
Erik Van Laer
Mail : erik.van.laer@febelgra.be
Tel: 02 680 06 64 - Gsm: 0498 54 91 44

Nieuwe publicatie maakt EUDR iets inzichtelijker

In **december 2025** werd de EU-ontbossingsverordening (EUDR) versoepeld:

- veel drukwerkproducten (HS 49) werden vrijgesteld;
- uitstel werd verlengd voor grote en middelgrote bedrijven tot eind dit jaar en voor micro- en kleine ondernemingen tot juni 2027;
- en administratieve lasten voor downstream operators zoals drukkerijen werden verlicht.

De Europese Commissie beloofde toen om **tegen april 2026 een verdere beoordeling** met eventuele vereenvoudigingsmaatregelen door te voeren, al was reeds geweten dat de wetgeving niet meer inhoudelijk gewijzigd zou worden.

Op 4 mei publiceerde de Commissie dan het **beloofde aanvullende vereenvoudigingspakket**. Het pakket biedt vooral meer interpretatieve duidelijkheid en vereenvoudigt enkele administratieve verplichtingen voor downstream operators. Daarnaast verscheen een ontwerp-uitvoeringshandeling die de **productscope verduidelijkt** en iets bijstelt: leder en correspondentiemateriaal vallen buiten de EUDR, terwijl verpakkingen, handleidingen, flyers en labels/etiketten wél onder de regels vallen wanneer ze als zelfstandige producten op de markt worden gebracht onder HS code 48. Dit principe was al bekend, maar wordt nu expliciet opgenomen in de bijlage met de betreffende producten. Kortom: handleidingen en verpakkingsmateriaal zijn aan de EUDR gebonden wanneer ze op zichzelf verkocht worden, maar niet wanneer ze onderdeel zijn van een ander product en enkel dienen ter ondersteuning, bescherming of informatievoorziening.

Wie valt in de grafische sector nog onder de EUDR?

- EU-drukkerijen, als ze papier of karton van buiten de EU importeren;
- EU-drukkerijen, in zoverre ze HS48¹ -drukwerk produceren;
- Niet-EU-drukkerijen die HS48-producten naar de EU leveren.

Verplichtingen van drukkerijen die HS48 drukwerk produceren (eerste of verdere) downstream operators)

- Gegevens van directe zakenpartners (naam, adres, e-mail, website) 5 jaar bewaren;
- Grote drukkerijen moeten zich eenmalig registreren in het informatiesysteem "Traces";
- Drukkerijen die eerste downstream operators zijn ontvangen het DDS-referentienummer van hun leverancier (maar hebben geen verplichting tot inhoudscontrole);
- Het ontvangen DDS-nummer koppelen aan geleverde inkomende producten, niet (langer) aan uitgaande productstromen (dus niet verplicht om DDS nummer door te geven aan klanten!)
- Geen verplichting om DDS-nummer actief op te vragen bij leverancier, tenzij men zeker weet dat de leverancier een upstream operator is.

Wat bij herinvoer (re-import)?

- EU-importeurs van HS48 drukwerk hoeven geen zorgvuldigheidsonderzoek meer te voeren als de producten al eerder op EU-markt zijn gebracht.
- wel moet dan (op verzoek) bewijs geleverd worden dat het papier of karton eerder op de EU markt is gebracht (douane, contracten, facturen, levering, etc.);
- het DDS-referentienummer wordt verstrekt door de eerdere EU-leverancier aan de herinvoerder of er wordt een standaardnummer gecommuniceerd door Commissie.

Wat bij uitvoer?

- Geen DDS-referentienummer nodig bij export van HS48 drukwerk;
- De TARIC-certificaatcode kan eenvoudigweg worden gebruikt.

Voor verdere vragen, contacteer
jeroen.vaneetvelde@febelgra.be

¹ HS48 drukwerk is het drukwerk met een goederencode uit hoofdstuk 48 van de Gecomineerde Nomenclatuur. Het gaat om papier/kartonverpakkingen, labels en etiketten en kantoor- en schrijfwaren zoals schriften, agenda's, onderleggers etc.

ACTIVITEITEN

Domein Verbrugghen

Waar ooit het molenaarsleven centraal stond,
komen vandaag mensen samen.
Molen De Vis verbindt sinds 1827 geschiedenis,
karakter en beleving op één unieke locatie.

Algemene Vergadering

Donderdag 18 juni

Op donderdag 18 juni 2026 nodigen we je graag uit in Molen De Vis. Samen zetten we deze unieke locatie opnieuw in beweging voor een avond vol:

klank, sfeer en ontmoetingen

We starten met het formele gedeelte van de avond: de Algemene Vergadering. Hier bespreken we belangrijke punten, zoals de resultaten, de begroting en de aanstelling van de nieuwe bestuurders van onze vzw.

Na het formele gedeelte is er ruimte om verder bij te praten tijdens een tweede ontvangst. Aansluitend volgen een welkomstwoord en een korte blik op Affligem en het verhaal achter Molen De Vis. Daarna schakelen we naar: **een andere toon**

Een close harmony-vocaalgroep zorgt voor een muzikaal intermezzo met herkenbare hits en medleys van de jaren '70 tot vandaag. We ronden de avond af met een heerlijk walking dinner. Het ideale moment om bij te praten, te netwerken of simpelweg te genieten van een gezellige avond in een unieke setting.

Zin in een avond met de juiste toon? Wij ook! Zet **18 juni** in je agenda en wees erbij.

Het ritme van de avond:

- 17:00** Ontvangst
- 17:45** Algemene Vergadering
- 19:00** Tweede ontvangst met aperitief en hapjes
- 19:15** Welkomstwoord
- 19:45** Kennismaking met Affligem en Molen De Vis
- 20:00** Muzikaal intermezzo
- 20:45** Walking dinner

Place to be

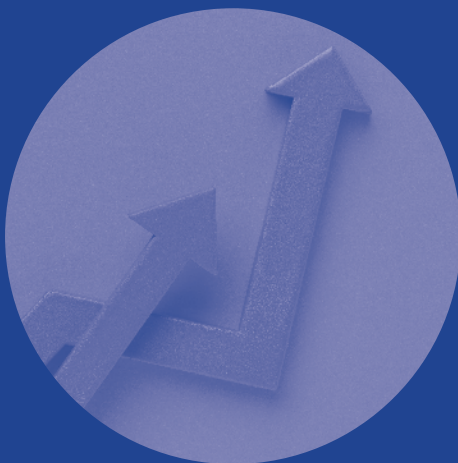
Molen De Vis - Brusselbaan 2 - 1790 Affligem

Be there!

Schrijf je in **vóór 12 juni** via onderstaande QR-code of onze website.

VRAAG VAN DE MAAND

Mag ik zomaar de prijs verhogen van mijn offerte?

Snel stijgende energie- en grondstofprijzen drukken op je marges. Maar mag je daarom de prijs in een eerder uitgebrachte offerte nog verhogen? Wat kan en wat niet kan? Waar moet je als ondernemer op letten?

Offerte bindend na ontvangst, tenzij anders vermeld

Je mag een offerte (aanbod) wijzigen of intrekken zolang het de klant nog niet heeft bereikt. De offerte wordt geacht de klant bereikt te hebben wanneer deze ervan kennisneemt of er redelijkerwijze kennis van had kunnen nemen. Wanneer dat het geval is, wordt ze onherroepelijk en dus bindend gedurende de termijn die er in vermeld is. Ontbreekt zo'n termijn, dan geldt een redelijke termijn, waarvan de duur afhangt van de concrete omstandigheden (zoals de gebruiken in de sector of de aard van de aangeboden goederen of diensten). Tijdens deze duurtijd kan de offerte dan niet eenzijdig worden gewijzigd of ingetrokken.

Om eventuele prijsstijgingen tijdens deze fase op te vangen, kan je duidelijk op de offerte schrijven dat deze "niet-bindend" is of "vrijblijvend" en dat de prijzen mogelijk nog kunnen worden aangepast totdat je de aanvaarding door de klant van de offerte schriftelijk hebt bevestigd. communiceer dan eventuele wijzigingen altijd duidelijk en schriftelijk, en handel binnen redelijke verwachtingen; plotselinge grote prijsverhogingen kunnen onder

precontractuele aansprakelijkheid vallen als de klant daardoor schade lijdt.

Je klant heeft de offerte aanvaard

Zodra de klant een offerte aanvaard heeft en je kennis heb genomen van deze aanvaarding, is het contract tot stand gekomen en kan de prijs niet meer eenzijdig worden gewijzigd. Een aanpassing kan alleen via onderling akkoord of door een prijsherzieningsclausule (bijv. indexering) die vooraf in het contract of de algemene voorwaarden is opgenomen, ter kennis gebracht en aanvaard is door de klant. Zo'n clausule moet voldoen aan wettelijke vereisten: objectieve parameters (zoals lonen of papierenprijzen) zijn expliciet vermeld. De prijsherzieningsclausule kan enkel gebruikt worden als de voorwaarden zich effectief realiseren en binnen deze grenzen.

Beschik je niet over zo'n clausule, dan kun je prijsstijgingen niet eenzijdig doorrekenen. In uitzonderlijke gevallen waarin de uitvoering door kostenstijgingen buitensporig bezwarend wordt, kun je wél heronderhandeling vragen of, als dat niet lukt, het contract laten aanpassen of beëindigen via de rechter.

De algemene verkoopvoorwaarden die Febelgra als model aanbiedt voorzien in zo'n prijsherzieningsclausule, die verwijst naar de indexeringsformule (GIL-etiket).

➔ **Voor vragen, contacteer**
jeroen.vaneetvelde@febelgra.be

PPWR en PFAS:

hoe klanten informeren over PFAS-gehaltenes

Als drukker krijg je mogelijk vragen van klanten over PFAS in verpakkingen, nu de Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR) eraan komt. Klanten willen weten of het PFAS-gehalte binnen de toegestane grenzen blijft. Maar hoe ver moet je hierin meegaan?

Wat de PPWR van je verpakkingen vraagt

De PPWR, die op 12 augustus in de EU van kracht wordt, brengt grote veranderingen voor alle verpakkingen en verpakkingsafval, ongeacht het materiaal. De wetgeving legt niet alleen eisen op op het gebied van duurzaamheid, productie en recycling, maar ook informatie- en rapportageverplichtingen, én beperkingen rond bepaalde chemische stoffen zoals PFAS en zware metalen.

Chemische beperkingen in verpakkingen

Concreet schrijft de PPWR voor dat verpakkingen zo moeten worden gemaakt dat **zorgwekkende stoffen tot een minimum worden beperkt**. Voor materialen die in contact komen met levensmiddelen geldt dat de som van lood, cadmium, kwik en zeswaardig chroom niet hoger mag zijn dan 100 mg/kg.

Vanaf 12 augustus 2026 mag je levensmiddelverpakkingen ook geen PFAS meer bevatten boven bepaalde grenswaarden, voor zover andere wetgeving dit nog niet regelt¹. De wetgeving spreekt in algemene termen van "**meting met gerichte PFAS analyse**", maar hoe je deze PFAS-gehaltenes concreet moet meten (met welke testmethodes) is nog niet volledig duidelijk.

Jouw rol als drukker

Je klanten (verpakkingsfabrikanten en brand owners) zullen informatie - en conformiteitsverplichtingen hebben onder de PPWR. Ze moeten namelijk technische documentatie opstellen en een conformiteitsverklaring afleveren waarin ze bevestigen aan de PFAS-normen te voldoen. In die optiek vragen ze nu al bij drukkerijen een verklaring op over de naleving van de beperkingen op PFAS- zware metalen.

Maar dat betekent echter niet noodzakelijk dat jij zelf tests moet uitvoeren.

PFAS-testen zijn immers complex:

- Er bestaan geen uniforme methodes voor alle materialen.
- Huidige methodes werken vaak niet voor combinatie van verschillende materialen in een product, zoals onderdelen van karton en plastic.
- Voor voedselverpakkingen moet je zowel inkt als papier/karton samen beoordelen.
- In de praktijk zijn labo-analyses nodig.

Kortom, zelf gaan testen is omslachtig, duur en (tot nader order) onnodig in de mate je eigen leveranciers al over die gegevens beschikken. Je kunt bij je leveranciers dan ook vragen om informatie over het gebruik en de hoeveelheid PFAS in hun producten, en dit meedelen aan je klant. Het is immers zo dat je klant de verantwoordelijke is voor de PFAS- conformiteit. Hij moet de bewijzen kunnen voorleggen aan de autoriteiten. Als leverancier moet je alle nodige documentatie aanleveren die hij hierbij nodig heeft, maar dit betekent niet dat je zelf moet testen. De informatie mag ook afkomstig zijn van je eigen leveranciers, zolang je deze maar correct doorgeeft.

Vooruitblik

Een Zweedse autoriteit, aangewezen door de Europese Commissie, werkt intussen aan een gestandaardiseerd testproces. Zodra dit beschikbaar is, moet het gemakkelijker worden om betrouwbaarder te controleren of je verpakkingen voldoen. Tot die tijd blijft het gebruiken van leveranciersverklaringen de meest praktische en kostenefficiënte manier om klanten gerust te stellen.

Voor verdere vragen, contacteer jeroen.vaneetvelde@febelgra.be

 Voor vragen, contacteer
jeroen.vaneetvelde@febelgra.be

¹ 25 ppb per individuele PFAS, 250 ppb totaal niet-polymeer PFAS, 50 ppm totaal Fluor.

LID IN DE KIJKER

The Printshop Sport: specialiseren om sterker te staan

Van eigen drukwerk naar sportniche

Wij spraken met Sander Anckaert, General Manager bij De Printshop, over de groei van De Printshop Sport, de keuze voor een duidelijke niche en de kansen voor grafische bedrijven in een markt die onder druk staat.

Van Clips tot De Printshop

De oorsprong van **De Printshop** ligt bij **Clips**, een winkel waar aanvankelijk tweedehands kantoor materiaal werd verkocht. Zaakvoerder Dirk De Pauw zag al snel dat ook communicatie en zichtbaarheid belangrijk waren voor de verdere uitbouw van de zaak. Om zelf te kunnen adverteren, kocht hij een printertje en begon hij zijn eigen drukwerk te maken.

Wat startte als een praktische oplossing, groeide stap voor stap uit tot een volwaardige grafische activiteit. "Zo is het eigenlijk organisch gegroeid", vertelt Sander Anckaert.

Vandaag is De Printshop veel meer dan een klassieke printshop. Naast de werking met afhaalbalies in drie vestigingen groeit vooral **De Printshop Sport** bijzonder sterk. Die tak focust op **visuele communicatie voor sportclubs, federaties en sportevenementen**. De grootste specialisatie? Herbruikbare vloerstickers voor sportvloeren.

Weg van de prijzenoorlog

Die keuze kwam er niet toevallig. Net als veel andere grafische bedrijven voelde De Printshop de druk op de klassieke printmarkt toenemen. Prijzen kwamen steeds meer onder druk te staan en opdrachten werden vaker herleid tot pure prijsvergelijkingen.

"We merkten dat we bij bepaalde opdrachten met centiemen moesten concurreren. Op het einde van de rit verdient niemand daar nog iets aan. Dat is op lange termijn niet houdbaar voor onze sector", zegt Sander.

Voor De Printshop werd die realiteit een aanleiding om scherper te kiezen. **In plaats van mee te gaan in de prijzenoorlog, zocht het bedrijf naar een niche waar expertise, service en maatwerk opnieuw waarde creëren, in de sportwereld.**

Sponsorzichtbaarheid als meerwaarde

Met De Printshop Sport wil het bedrijf clubs en federaties helpen om hun sponsorinkomsten te verhogen via **veilige en herbruikbare visuele toepassingen**. De vloerstickers kunnen geplaatst, verwijderd, gestockeerd en opnieuw gebruikt worden.

Voor sportclubs betekent dat: meer zichtbaarheid voor sponsors, minder verspilling en een oplossing die meerdere keren inzetbaar is.

De ontwikkeling vroeg heel wat onderzoek. De Printshop werkte samen met een gespecialiseerde fabrikant om de juiste samenstelling, lijm, antislip laag en drager te bepalen. De sticker moest veilig zijn voor spelers, slijtvast blijven en zonder schade verwijderd kunnen worden.

Intussen werd de oplossing in België gepatenteerd. De sterkte van het product zit in de combinatie van samenstelling, dikte en technologie. *“Te dun werkt niet, te dik kan gevaarlijk worden voor spelers. Net dat evenwicht is essentieel.”*

De Printshop Sport is vooral actief in **basketbal, handbal, volleybal, korfbal, futsal en floorbal**. en werkt ook aan projecten binnen het voetbal.

De Printshop Sport doet meer dan vloerstickers alleen en verzorgt vaak het volledige visuele plaatje: van vlaggen en banners tot accreditaties en ander eventmateriaal.

Wat begon met een printertje voor eigen gebruik, groeide uit tot een gespecialiseerde speler met internationale ambities. *“Een uit de hand gelopen hobby, zou je kunnen zeggen.”*

In een markt waar prijs en volume vaak de toon zetten, toont De Printshop Sport dat ook focus, expertise en service het verschil kunnen maken.

ACTUA

Waarom GRAFOC inzet op communicatietrainingen

Communication = Key

In de printsector draait alles om precisie, timing en samenwerking. Maar zonder sterke communicatie in je bedrijf loopt zelfs het beste proces vast. Misverstanden leiden tot fouten, vertragingen en frustraties – met directe impact op je rendement.

Sterke communicatie tussen je medewerkers zorgt voor:

- Minder fouten.
- Minder stress.
- Meer efficiëntie.
- Betere samenwerking.

Precies daarom zet GRAFOC – het sectoraal loopbaanfonds voor de printmedia – via haar Academy al jaren in op softskills en gerichte communicatietrainingen voor de werkplek.

We stellen drie opleidingen voor die jou en je teams helpen groeien, verbinden én ontzorgen:

David Benoit
0032 (0)472 96.66.27

#1 Mentorship

Nieuwe collega, duale leerling of stagiair in het team? Als mentor ben jij de sleutel tot hun succes. Een mentor begeleidt niet alleen op technisch vlak, maar bouwt ook vertrouwen op, ondersteunt de ontwikkeling en helpt nieuwkomers stevig in hun schoenen te staan.

Na deze training weet je precies hoe je kennis overdraagt, motiveert en je nieuwe collega vlot integreert.

Drie halve dagen.

De opleiding wordt ter plaatste (inhouse) georganiseerd en gegeven, voor arbeiders en bedienden.

NIEUW: opfrissing van twee halve dagen voor erkende mentoren die willen blijven

#2 Horizontale communicatie tussen teamleiders

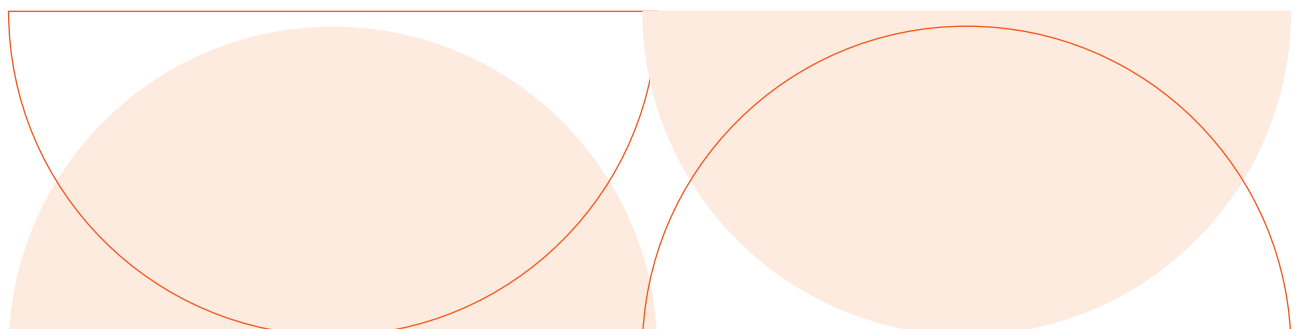
Brandjes blussen, misverstanden in de productie of onduidelijke afspraken tussen afdelingen? Dat kost tijd, geld én energie. Met gerichte, verbindende communicatie tussen teamleiders en verantwoordelijken verloopt elk printorder efficiënter van A tot Z.

Minder stress, een vlottere flow en meer teamspirit – daar gaan we voor!

Drie halve dagen.

De opleiding wordt ter plaatste (inhouse) georganiseerd en gegeven, voor arbeiders en bedienden.

#3 Betrokken, verbonden & gemotiveerd

1-op-1-traject verbindende communicatie voor duurzaam werk. Maak je medewerkers sterker, veerkrachtiger en meer betrokken met deze intensieve individuele begeleiding en coaching op de werkplek. We vertrekken vanuit hun talenten en competenties, met als doel: minder absenteïsme, meer motivatie en duurzame tewerkstelling.

Aanpak:

- Tot acht maanden intensieve begeleiding en coaching
- Maandelijks opvolging op de werkplek
- Volledig maatwerk na een gratis intake
- Nazorggesprekken optioneel
- Laagdrempelige, praktijkgerichte begeleiding

Dankzij onze jarenlange ervaring in de printsector weten we precies wat werkt op jouw werkplek.

De opleiding wordt ter plaatste (inhouse) georganiseerd en gegeven, voor arbeiders en bedienden.

Vraag je training aan en investeer in communicatie die werkt.

www.grafoc.be of david.benoit@grafoc.be

ONZE REFERENTIES?

Brady
Albe De Coker
Smurfit Westrock
Drukkerij Van der Poorten
Triakon
Pikt-O-Norm
Tsubo Print & Sign
Orbo Labels
Desmedt Labels
Daddy Kate
Etivoet
GMG Lucas Zeefdruk
Arijs
Autajon Labels
Decolet
Universitas
Digi-Paq
...

ADVIES

Sector vraagt verlenging van belastingskrediet voor de verdeling van kranten en tijdschriften

Eind 2026 loopt de belastingskrediet af, een tijdelijke fiscale steunmaatregel die werd ingevoerd nadat de oude overheidssubsidie voor Bpost in 2024 werd stopgezet.

In dat kader hebben de leden van de Papier-, Grafische en Uitgeverijensector binnen de Bijzondere Raadgevende Commissie (BRC) van de Centrale raad voor het Bedrijfsleven beslist om een initiatiefadvies uit te brengen aan de regering.

In dit advies van 6 mei benadrukt de BRC het belang van een verlenging van het belastingskrediet. Daarnaast wordt binnen de BRC een taskforce opgericht waarin de concrete uitwerking van deze verlenging samen met de bevoegde ministers besproken zal worden. Febelgra zal haar rol opnemen binnen deze commissie.

Wij houden jullie op de hoogte van de verdere evoluties in dit dossier.

Wil je het volledige advies lezen?

Scan dan de QR-code.

NETWERKING & ACTIVITEITEN

Terugblik op de cybersecurity webinars

We kijken tevreden terug op onze driedelige cybersecurityreeks, waarin drie specialisten hun expertise deelden en waardevolle inzichten boden voor onze sector.

Risico's en preventie

Wist je dat hackers niet gericht tewerk gaan, maar brede aanvallen lanceren tot ze ergens willekeurig binnen raken? Dat zelfs een onbeveiligde kantoorprinter hen toegang kan geven tot je hele systeem?

Dan Verbruggen
Head of sales
bij Approach

In het eerste webinar deelde Dan Verbruggen van Approach-Cyber tal van voorbeelden van operationele hacktechnieken en legde hij uit waarom cyberweerbaarheid een absolute prioriteit is voor elke KMO. Hij belichtte de gevaren van een steeds groter digitaal aanvalsoppervlak, de vaak onderschatte financiële impact van een aanval en interne risico's vanuit de onderneming zelf. Daarnaast gaf hij concrete best practices en schetste hij hoe een optimale beveiligingsstrategie er uitziet, met ondersteuning van Approach waar nodig.

➔ **Voor meer info,**
sales@approach-cyber.com

Verzekeringen en dekkingen

Beveiliging blijft cruciaal, maar een cyberverzekering biedt een slimme extra bescherming voor het geval een hack toch lukt. Tom Van Britsom van Vanbreda Risk & Benefits lichtte toe hoe een dergelijke verzekering werkt.

Tom Van Britsom
Manager Business
Development
& Innovation
bij VanBreda

Een cyberpolis dekt doorgaans netwerkinbraken, vergoeding van eigen schade (expertkosten, dataherstel, bedrijfsschade, juridische kosten) en vergoeding van schade geleden door derden (o.a. aansprakelijkheid en verdedigingskosten). Handig om te weten: de polis bevat ook een uitgebreide hulplijn van experts die direct klaarstaan bij een aanval en ondersteuning bieden op het gebied van crisismanagement, IT, juridische bijstand en PR. Tom gaf daarnaast inzicht in premieberekening, hoe je de verzekerings-bedragen bepaalt en waar verzekeraars op letten bij jouw bedrijf.

➔ **Voor meer info,**
Tom.vanbritsom@vanbreda.be

Financiële steun voor cyberveiligheid

Hoe haal je het maximale uit beschikbare subsidies voor IT-beveiliging? Siebe De Roovere, cybersecurity-advisor bij Refracted, gaf een helder overzicht van het aanbod aan steunmogelijkheden:

- Vlaanderen: KMO-portefeuille tot €7.500; VLAIO CS verbetertraject tot €75.000
- Wallonië: Chèque Cybersécurité tot €60.000
- Europa: CRA Secure en andere Europese trajecten

Siebe De Roovere
Cybersecurity
Advisor bij Refracted

Hij besprak voorwaarden, sterktes, zwaktes en administratieve drempels van elke subsidie en gaf een stappenplan om het juiste traject te kiezen op basis van het maturiteitsniveau van je bedrijf. Belangrijk: een erkende partner zoals Refracted kan je aanvraag volledig begeleiden en administratieve lasten grotendeels uit handen nemen.

➔ **Voor meer info,**
siebe.deroovere@refracted.eu

LONEN EN INDEXEN

update cijfers

	Gezondheidsindex	Afgevlakte index
nov 25	136,49	133,07
dec 25	136,69	133,33
jan 26	101,33	98,73
feb 26	101,84	99,14
mrt 26	101,63	99,38
apr 26	102,77	99,85

Indexprognose

Arbeiders PC 130
Januari 2026: 0,73%

Bedienden PC 200
Januari 2026: 2,21%

Je kan de laatste actuele cijfers steeds raadplegen op onze website:

RSZ-percentages						
vanaf 01.04.2026	ARBEIDERS			BEDIENDEN		
	Bedrijf 1	Bedrijf 2	Bedrijf 3	Bedrijf 1	Bedrijf 2	Bedrijf 3
	<10 psl	10-19 psl	≥ 20 psl	<10 psl	10-19 psl	≥ 20 psl
Basisbijdragen	19,88	19,88	19,88	19,88	19,88	19,88
Overige bijdragen	11,26	12,95	13,00	5,69	7,38	7,43
Fondsden bestaanszekerheid	1,16	1,26	1,26	0,23	0,23	0,23
Totaal WG bijdragen	32,30	34,09	34,14	25,80	27,49	27,54

De eenmalige betaling voor jaarlijkse vakantie is niet opgenomen in deze tabel.

Sociale loonlast arbeiders (PC130)						
vanaf 01.01.2026	1 PLOEG		2 PLOEGEN		3 PLOEGEN	
	coëfficiënt	percentage	coëfficiënt	percentage	coëfficiënt	percentage
Tijdslast 1	1,2103	21,03%	1,3032	30,32%	1,5130	51,30%
Tijdslast 2 zonder sociale lasten	0,0294	2,94%	0,0305	3,05%	0,0305	3,05%
Sociale lasten	1,5295	52,95%	1,5295	52,95%	1,5295	52,95%
Totale sociale loonlast	1,8806	88,06%	2,0237	102,37%	2,3445	134,45%

Berekeningen op basis van een bedrijf met ≥ 20 personeelsleden en loonklasse XIV.

Er werd rekening gehouden met de niet doorstorting van de voorheffing van 22,80% bij ploegenarbeid.

Sociale loonlast bedienden (PC200)		
vanaf 01.01.2026	coëfficiënt	percentage
Tijdslast 1	1,2703	27,03%
Tijdslast 2 zonder sociale lasten	0,0906	9,06%
Sociale lasten	1,3123	31,23%
Totale sociale loonlast	1,7572	75,72%

Er werd geen rekening gehouden met de structurele lastenvermindering, de ecocheque van €250 (voltijdse bediende) en de premie van €250 (invoege vanaf 2016).

Loonindex*		
Jaar	Datum	Index
2026	01.01.2026	218,92
2025	01.07.2025	216,88
	01.01.2025	213,74
2024	01.04.2024	208,47
	01.01.2024	204,43
2023	01.02.2023	202,89
2022	01.12.2022	198,96
	01.10.2022	195,10
	01.08.2022	191,33
	01.05.2022	187,63

*Evolutie van uurloonkost op basis van uurloonkost in januari 1993
(€ 18,8878 en loonindex 100). De berekening is gebaseerd op loonklasse 14.

Papierindexen					
Datum	Offset houtvrij	Maco houtvrij	Maco houthoudend	Maco hh LWC offset 60g	Maco hh SC offset 56g (A)
30.04.2026	322,69	323,43	366,90	363,37	370,43
31.03.2026	312,34	312,07	356,27	348,93	363,62
28.02.2026	312,34	312,07	356,27	348,93	363,62
31.01.2026	312,34	312,07	356,27	348,93	363,62
31.12.2025	316,65	313,82	359,68	348,93	370,43
30.11.2025	318,38	316,44	359,68	348,93	370,43
31.10.2025	320,11	320,81	359,68	348,93	370,43
30.09.2025	325,29	326,93	360,91	350,04	371,79
31.08.2025	333,92	334,80	360,91	350,04	371,79
31.07.2025	335,65	337,42	360,91	350,04	371,79
30.06.2025	342,55	343,54	364,62	353,37	375,88
31.05.2025	350,32	354,90	364,62	353,37	375,88
30.04.2025	350,32	354,90	364,62	353,37	375,88
31.03.2025	350,32	354,90	364,62	353,37	375,88
28.02.2025	350,32	354,90	364,62	353,37	375,88
31.01.2025	352,91	354,90	364,62	353,37	375,88

De papierindexen geven de evolutie weer van de aankoopkosten van papier, één van de voornaamste grondstoffen in de grafische nijverheid. Er worden indexen berekend voor het offset houtvrij papier, het MACO houtvrij papier en het MACO houthoudend papier. Referentiepunt zijn de aankoopkosten op 01.01.1973. De indexen van de papierprijzen worden op die datum gelijkgesteld aan 100.

De meeste recente cijfers vind je op onze website www.febelgra.be onder 'Diensten / Commercieel / GIL-etiket'. De auteurs, de redactie en de uitgever streven naar betrouwbaarheid van de gepubliceerde informatie waarvoor ze echter niet aansprakelijk kunnen worden gesteld.

PrintBar

Brussel-Wallonië

Een sportieve avond vol gezelligheid

PrintBar Brussel-Wallonië bracht op 23 mei een bezoek aan Golf du Bercuit, de place to be voor een luxueuze golfervaring midden in de prachtige natuur.

Tijdens de golfinitiatie doken we even de golfwereld in. We leerden de juiste houding, positie en techniek om een goede slag te maken. Dat bleek niet altijd even eenvoudig, want ver én correct slaan vraagt wat oefening. Toch slaagden heel wat leden erin om verrassend sterke slagen neer te zetten.

Ook het tweede deel van de initiatie was leerrijk. Daar kwam het meer technische aspect aan bod, met een gezellige sessie midgetgolf.

We sloten de avond af met een sfeervol walking dinner, waar collega's uit de grafische sector volop de kans kregen om ideeën uit te wisselen en nieuwe connecties te leggen.

Wij hopen dat iedereen heeft genoten van deze fijne afterworkervaring. We kijken alvast uit naar de volgende PrintBar in West-Vlaanderen.

Print>Speed®

Print Speed® - De kunst van contrasten

De standaard voor premium ongestreken offset- en preprint papier

Print Speed is in de loop der tijd uitgegroeid tot dé standaard voor **hoogwaardig ongestreken offset- en preprint papier**. Dit ongestreken kwaliteitspapier is veelzijdig, betrouwbaar en biedt waar voor uw geld. Met Print Speed biedt u **het beste drukresultaat** dat de verwachtingen van uw klanten zal overtreffen en waarmee u uw drukwerkprojecten naar een hoger niveau tilt.

Schitterende kleurweergave

Print Speed garandeert met zijn gladde papieroppervlak en superieure witheid een uitstekende kleurreproductie van foto's, tekst en complexe illustraties. Print Speed onderscheidt zich van andere ongestreken papieren door zijn uitstekende weergave van kleuren, tinten en contrasten. Met Print Speed komt 'De kunst van contrasten' tot uiting.

Uitstekende drukkwaliteit

Print Speed dankt zijn superieure kwaliteit aan de combinatie van een hoge opaciteit en een hoge porositeit dankzij de eucalyptusvezels waarvan het is gemaakt. Dit ongestreken papier heeft een uitstekende opdikking en opaciteit, een hoge stijfheid en een unieke gladheid waardoor het natuurlijk aanvoelt zonder dat dit ten koste gaat van de printkwaliteit. Een homogene papiervorming en een uniform oppervlak garanderen een ongeëvenaarde drukkwaliteit.

Kwaliteit en hoge prestaties

Print Speed levert goede prestaties, ook bij papier met een lager gramgewicht, en heeft zelfs bij hoge snelheden een uitstekende papierdoorvoer voor offset- en laserjet toepassingen. Het is geschikt voor verschillende afwerkingstechnieken zoals reliëfdruk, foliedruk, spot UV-lak, vouwen en perforeren. Met Print Speed kiest u

voor superieure kwaliteit en creëert u moeiteloos de meest schitterende ontwerpen. De mogelijkheden zijn eindeloos. Kiest u voor Print Speed, dan kiest u voor kwaliteit!

Breed assortiment voor al uw toepassingen

Het Print Speed-assortiment biedt u een ruime keuze aan formaten en gramgewichten van 70 tot 350 g/m² en is beschikbaar in twee kwaliteiten:

- Print Speed Offset voor dagelijks gebruik
- Print Speed LaserJet voor preprint toepassingen

Meer weten over het Print Speed-assortiment? Neem contact op met Antalis via papers.be@antalis.com - +32 (0)2 451 12 00 of kijk op www.antalis.be.

First impression werd gedrukt op **Print Speed LaserJet 120 g/m²** (binnenwerk) en **Print Speed LaserJet 300 g/m²** (cover).

Partners in Creativity

 EASYPAY GROUP
INNOVATION IN HR

 HEIDELBERG

 antalis TM

 Canon

 DATALINE

 IGEPA

 Lab9 ^{PRO}

 Monizze

 **oud papier
JOZEF MICHEL**

 PAPYRUS

 SARPI **VEOLIA**

 SELECT | **b3ople**

 VINK
plastic solutions and more

 WINTER & COMPANY
Creative Coverings
since 1970

 VBO FEB
Verbond van Belgische Ondernemingen
Fédération des Entreprises de Belgique

 FESPA
profit for purpose